

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeadji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

10.05.2023

Vår referanse

2023/1046

Deres dato:

Deres referanse

PERPETUUM CIRCULI AS
Stormoen 3
9050 STORSTEINNES

Telefonnummer til saksbehandler

Anne Birte Tennøy, 77642205

Vedtak om unntak fra forbudet mot å deponere biologisk nedbrytbart avfall fra Nesbruket

Statsforvalteren viser til søknad fra Perpetuum Circuli AS datert 25. januar 2023 om unntak fra avfallsforskriften § 9-4, første ledd bokstav a, for å motta inntil 80 000 tonn ordinært avfall fra Nesbruket med TOC over 10 %.

I denne saken har Statsforvalteren fatte følgende

Vedtak

Statsforvalteren i Troms og Finnmark gir Perpetuum Circuli AS på Stormoen unntak fra forbudet i avfallsforskriften § 9-4, første ledd bokstav a, mot å deponere biologisk nedbrytbart avfall hvor totalt organisk karbon (TOC) overstiger 10%. Hjemmel for vedtaket er forurensingsloven §§ 11 og 16, jf. avfallsforskriften § 9-4 a.

Unntaket er gyldig frem til **31. desember 2026** og gjelder for mottak av inntil 80 000 tonn ordinært avfall fra Nesbruket i Vefsn kommune. Det er knyttet vilkår til unntaket. Tillatelsesnummer er 2023.0400.T.

Følgende vilkår gjelder:

1. Det skal ikke deponeres biologisk nedbrytbart avfall som lar seg sortere ut for annen behandling. Papir, trevirke og annet nedbrytbart avfall skal sorteres ut så langt det lar seg gjøre.
2. Avfallet kan ha et maksimalt innhold av TOC på inntil 50%.
3. Avfall som kan gjenvinnes skal ikke deponeres, så langt det lar seg gjøre.
4. Avfall som kan forbrennes skal ikke deponeres, så langt det lar seg gjøre.
5. Farlig avfall fra Nesbruket er ikke omfattet av dette unntaket. Farlig avfall må sorteres ut fra massene og leveres til godkjent mottak.
6. Det er ikke tillatt å deponere stabilt, ikke-reaktivt farlig avfall eller annet farlig avfall i samme deponicelle som avfallet fra Nesbruket deponeres, jf. avfallsforskriften § 9-6 tredje ledd, bokstav b.
7. Avfallet skal være basiskarakterisert i henhold til avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg II før deponering finner sted. Det er avfallsprodusent som har ansvaret for å gjennomføre dette. Perpetuum skal forvise seg om at dette er utført på en tilfredsstillende måte med representativ prøvetaking, og skal oppbevare dokumenter om dette i internkontrollen.

8. Perpetuum skal gjennomføre kontroll av avfallet ved mottak. Dette skal dokumenteres i internkontrollen.
9. Det skal installeres brønner for metanuttak i deponicellen der avfallet fra Nesbruket deponeres, slik at tiltak kan gjennomføres dersom gassproduksjonen tilsier det.
10. Perpetuum skal gjennomføre månedlig overvåking av TOC i sigevannet under og etter deponeringen i en periode på minimum 6 måneder for å vurdere om utslippet endres som følge av deponering av avfallet. Dersom utslippet av TOC øker, må det iverksettes tiltak.

Bakgrunn

Perpetuum Circuli AS har den 25. januar 2023 søkt om unntak fra avfallsforskriften § 9-4, første ledd bokstav a, for å motta inntil 80 000 tonn ordinært avfall fra Nesbruket med TOC over 10%. Perpetuum driver deponi i kategori 2, deponi for ordinært avfall, ved Stormoen i Balsfjord kommune. Deponiet er bygget opp med dobbel bunntetting, vannkontroll og rensing av sigevann.

Deponier for ordinært avfall kan ta imot avfall med inntil 10% TOC i henhold til bestemmelsene i avfallsforskriften § 9-4. Det er listet opp noen kategorier avfall som er unntatt fra denne bestemmelsen. Bestemmelsen åpner også for at forurensningsmyndigheten i særlige tilfeller kan tillate deponering av annet biologisk nedbrytbart avfall enn det som er listet opp i § 9-4 a. Avfallet fra Nesbruket er ikke unntatt fra bestemmelsen, og må vurderes særskilt av statsforvalteren.

Om avfallet og avrenning

Nesbruket i Vefsn kommune er et gammelt bark- og flisdeponi (1873-2009) som planlegges tilrettelagt for industrivirksomhet. TOC-nivåene i massene på området er oppgitt å ligge i området 17-48%, med et snitt på 31,7%. Tiltaksområdet er fylt opp med sagflis, bark, grus, sprengstein og noe avfall som CCA-trevirke, batterier, el. artikler, kabler m.m. Fyllingen er lagt på gammel fjæremark og ligger delvis under høyeste flo.

Tiltaksområdet er forurenset opp til svært dårlig miljøtilstand (fra tilstandsklasse 1 til tilstandsklasse 5). 74% av forurensingen som er påvist er alifater (C12-C35). Den geotekniske stabiliteten og forurensningsgraden i store deler av massene på tiltaksområdet gjør at de ikke kan gjenbrukes på tomten, og må fjernes.

Høring av søknaden

Søknaden ble oversendt Balsfjord kommune, Storvatn Vassverk SA og Mattilsynet den 17. februar 2023. Høringsfristen var 18. mars 2023.

Balsfjord kommune har ikke uttalt seg i saken.

Stormoen Vassverk SA uttaler i brev av 14. mars at mottak av avfall fra Nesbruket vil øke mengden forurenset sigevann, og videre at mulige følger av lekkasje på pumpeledningen for urensset sigevann eller en lekkasje i luftebassenget på Stormoen også vil øke. Vassverket viser videre til at hydrokarboner og tjærestoffer med lav molekylvekt kan diffundere gjennom rørveggen i vannledninger av polyetylen.

Mattilsynet uttaler i brev av 17. mars at de ikke ønsker at Statsforvalteren gir unntak fra TOC-forbudet. Det er tidligere gjennomført risikovurderinger hvor det var bekymring rundt usikkerhet av om lekkasjer fra avfallsdeponiet ville medføre at farlig stoffer kunne diffundere gjennom vannledningen. Mattilsynet uttaler at den beste løsningen ville være å flytte vannledningen rundt avfallsanlegget.

Perpetuum Circuli AS har den 18. april kommentert høringsuttalelsene. Perpetuum viser til at de ikke har søkt om unntak i tilknytning til arsen, kobber, krom, PAH, hydrokarboner eller andre miljøgifter.

Perpetuum viser til at disse parameterne ligger godt innenfor grensen for ordinært avfall, og avfallet fra Nesbruket anses i så måte ikke å utgjøre noen større miljøfare enn mye annet ordinært avfall som tas imot ved et ordinært deponi.

Perpetuum presiserer at de har søkt unntak fra TOC-kravet, på grunn av at bark og flis har et høyt organisk innhold, og at dette er en type forurensning som er svært lite relevant i forhold til de bekymringer som vannverket har. Perpetuum viser til at vannverket fremholder det samme forholdene som de har vist til i tidligere saksbehandling ved deponiet og som er tilbakevist med omfattende dokumentasjon/redegjørelse. Dette går blant annet på diffusjon gjennom PE-ledninger, som Perpetuum viser til at de har dokumentert og avvist som ikke relevant i praksis for situasjonen på Stormoen, heller ikke for hydrokarboner med lav molekylvekt. Perpetuum viser til at argumenter om mulig lekkasje fra luftbassenget og eventuelle følger av dette er avvist gjennom tidligere dokumentasjon/redegjørelse.

Slik Perpetuum ser det, dreier denne saken seg primært om TOC fra et gammelt bark- og flisdeponi, og om tiltak som eventuelt pålegges av Statsforvalter for å sikre at man ikke får uheldige utslipp av metan til luft, og eventuelt TOC (fra bark og flis) til sigevann. Når det gjelder andre eventuelle miljøgifter og «føre var» tiltak i den forbindelse, så er det snakk om å vurdere om sikkerhetsnettet i form av sigevannrensing er godt nok. Virksomheten kan ikke se at avfallet fra Nesbruket skulle utgjøre noen tilleggsrisiko knyttet til vannledningen, utover det man vil ha ved deponering av annet ordinært avfall.

Perpetuum har ikke øvrige kommentarer knyttet til Mattilsynet uttalelse.

Statsforvalterens vurderinger

I konkurransegrunnlaget skriver grunneier Vefsn kommune at de ønsker å finne godkjent løsning for anbringelse av masser i tilstandsklasse 4 og 5 utenfor eiendommen til eksternt deponi, forbrenning eller annet. Konkurransen gjelder lavest mulig pris på en løsning som må være godkjent av forurensningsmyndigheten. Kommunens miljøkonsulent har antydnet at tørking og forbrenning *kan* være en mulig løsning, men at brennverdien av massene antas å være lav. Senere er det vurdert at forbrenning ikke er praktisk eller økonomisk gjennomførbart. Det synes utfordrende å få en forbrenningsløsning for dette avfallet og Statsforvalteren vurderer derfor tillatelse til deponering.

Med bakgrunn i mottatte høringsuttalelser om konflikt med samlokalisering av drikkevannsledning og spørsmål til avklaring rundt dette, viser Statsforvalteren til Mattilsynet som rett myndighet for drikkevann. Statsforvalteren tar ikke stilling til de faglige vurderingene rundt plassering av drikkevannsledning. Det er gjennomført en farekartlegging for drikkevannsledningen. Slik Statsforvalteren vurderer det vil ikke denne søknaden om unntak fra forbudet mot å deponere biologisk nedbrytbart avfall endre situasjonen når det gjelder drikkevannsledningen.

Perpetuum antar at det organiske stoffet i flis og bark, som alt har ligget deponert i mange 10-år, er lite biologisk nedbrytbart, og vil hverken gi metangassproduksjon eller utlekking av TOC i større grad. Statsforvalteren mener det er noe usikkert hvor mye gass som vil produseres fra disse massene når de eventuelt flyttes til deponi. Statsforvalteren stiller krav derfor om at det må etableres anlegg for uttak av metangass i massene.

Tiltaksplanen for graving på Nesbruket viser at avfall skal sorteres ut fra massene på stedet. Perpetuum må likevel kontrollere massene ved mottak på deponiet og sortere ut avfall som kan gjenvinnes eller forbrennes, så langt det lar seg gjøre. Eventuelt farlig avfall må også sorteres ut fra massene. Det settes derfor vilkår om dette i tillatelsen.

Resipient for mottak av utslipp fra deponiene på Stormoen er Kjoselva. Vannforekomsten Kjoselva har ifølge vann-nett.no god kjemisk tilstand og moderat økologisk tilstand. Den økologiske tilstanden er satt til moderat med bakgrunn i dårlig tilstand for totalt nitrogen, samt moderat tilstand for TOC, bunnfauna og begroingsalger. Vannkvaliteten i midtre og nedre del av vassdraget bærer preg av å være påvirket av utslipp fra landbruksaktiviteter og boliger i nedslagsfeltet og mye erosjon (Akvaplan-niva, 2022¹). Påvirkningen oppgis i vann-nett til diffus avrenning fra beite og eng, og utslipp fra søppelfyllinger. Miljøtilstanden i Kjoselva krever tett oppfølging og tiltak fra virksomhetene som påvirker miljøtilstanden.

Overvåkingsrapportene fra sigevannet på Stormoen de siste årene viser at utlekking av stoffer fra deponiet viser en nedadgående trend, og de fleste stoffer ligger under grenseverdiene. I grunnvannet og resipienten Kjoselva er det målt høye nitrogen-konsentrasjoner. Dette må overvåkes, men antas å ha begrenset miljømessig betydning. Overvåkingen av utslipp fra deponiet i 2022 viser at den nedadgående trenden fortsetter generelt, men at det er en økning for noen parametere. Denne økningen antas å knyttes til mottak av store mengder avfall i 2021, samt oppstart og av ny deponicelle og økte sigevannsmengder i 2022.

Etablering av kjemisk felling som rensetrinn for sigevann for deponiet er påbegynt i 2022, i tillegg til sigevannsbehandlingen i luftebasseng/sedimentasjonsbasseng. Perpetuum forventer å øke driftstiden på rensenanlegget for kjemisk felling i 2023. Det planlegges ytterligere rensesetg i slutten av 2023, eller senest 2024, for fjerning av PFAS, noe som oppgis å ville fjerne det aller meste av organiske forbindelser som ikke allerede er fjernet.

Perpetuum søker å motta avfallet i et av de to deponiene de har på Stormoen. Begge deponiene har dobbel bunntetting og felles rensanlegg. Perpetuum oppgir at TOC-avfallet fra Nesbruket ikke vil gi utlekking av TOC i større grad, ut fra antagelser om at massene antas å være lite biologisk nedbrytbare. Ved mottak av biologisk nedbrytbart avfall fra Nesbruket i den nye deponicelle 3 er det satt utslippsgrense for TOC, jf. vilkår 3.1 i deponiets tillatelse av 19. desember 2022. Det i tillegg viktig å kunne å ha tett oppfølging på hvordan mottak av avfallet fra Nesbruket vil kunne påvirke sigevannet. Statsforvalteren setter derfor krav om hyppigere prøvetaking av sigevannet de første månedene etter mottak, og slik at det kan settes inn tiltak dersom utslippet av TOC øker.

Med bakgrunn i at det er etablert oppsamling og rensing av sigevann, samt tett oppfølging med overvåking av sigevannet, anser Statsforvalteren at det er liten risiko for at deponering av avfallet fra Nesbruket vil medføre en vesentlig forringelse av vannforekomsten Kjoselva. Installasjon av gassbrønner muliggjør tiltak dersom gassproduksjonen etter mottak av massene øker.

Statsforvalteren vurderer at det, med de vilkårene som stilles, er miljømessig forsvarlig at Perpetuum kan motta og deponere avfall med forhøyet TOC-innhold fra Nesbakken.

Vedtak om gebyr

Statsforvalterens arbeid med søknader etter forurensningsregelverket er gebyrpliktig, jf. forurensningsforskriften § 39-1. Gebyret for behandling av søknaden fastsettes med bakgrunn i vår ressursbruk knyttet til behandling av søknaden jf. § 39-4. I denne saken vedtar vi et gebyr på kr. 74 800,- for saksbehandlingen, jf. sats 5 i § 39-4.

Gebyret ble varslet i tillatelsen den 15.2.2023. Vi har ikke mottatt kommentarer til varselet.

¹ Vannmiljøovervåking i Troms 2022, Akvaplan-niva 1. februar 2023.

Klage

Dere kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen, til Miljødirektoratet. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Troms og Finnmark innen 3 uker.

Med hilsen

Per Kristian Krogstad (e.f.)
leder forurensningsseksjonen

Anne Birte Tennøy
seniorrådgiver miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent